

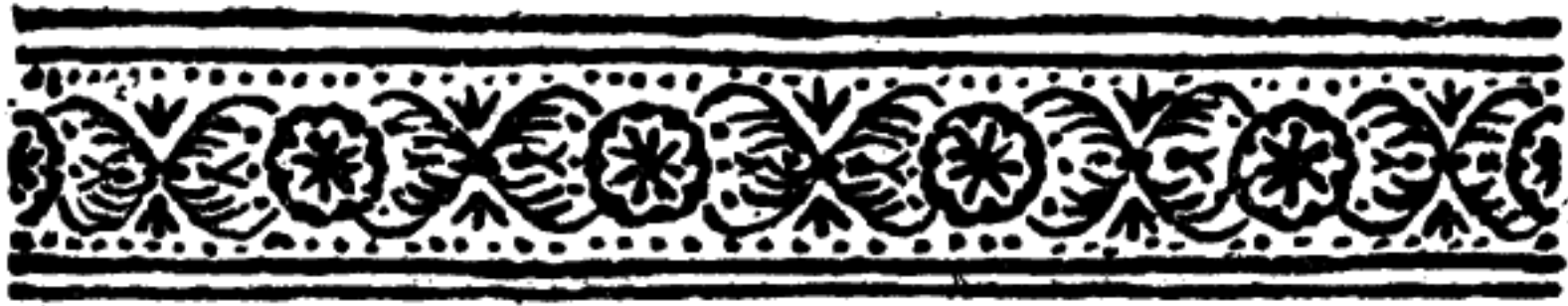
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΙΟ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΟΝΕΤΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ

1951

Η ΠΡΩΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ ΜΙΣΟΥ

ΕΝΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙ ΤΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ, ΙΣΩΣ

Τὴν ὥρα τούτη προσπαθῶ ν' ἀναπλάσω τὸν πρόγονο, ποὺ στάθηκε κάποτε, ὄριμος σὲ χρόνια καὶ πείρα, σὲ κατώφλι τοῦ πρώτου μισοῦ. Στάθηκε καὶ ξανοίξε τὴ ματιά του πρὸς τ' ἄγνωστο, ποὺ ὀδοιποροῦσε μέσα στοὺς δρόμους τοῦ καταχνιασμένου τῆς Εἰμαρμένης. Κι ὄνειρεύτηκε πολλές εὐτυχίες. Εἶταν ἓνας Εὐρωπαῖος ἐκεῖνος ὁ πρόγονος, ποὺ τὴν καμάρωνε τὴν Εὐρώπη του. Κάτεχε τὴ συνείδηση τῆς ἀσφάλειας καὶ μπορούσε νὰ πεῖ «τοῦτο θὰ πράξω» καὶ νὰ μὴ φοβηθεῖ παρὰ τ' ἀπροσδόκητο, τὴν ἀρρώστια, τὸ θάνατο ἢ καὶ μιὰν ἀναποδιά σὲ ὅ,τι σκοποῦσε. Ἀντίκρουσε τὸ δειχτή, ποὺ προχωροῦσε μ' ἐπισημότητα πρὸς τὸ πρῶτο λεπτὸ τοῦ αἰῶνα, καί, γιὰ μιὰ στιγμή, μελαγχόλησε: «πὼς περνοῦνε τὰ χρόνια, πὼς περνᾷ ἡ ζωὴ! Κάποτε μᾶς μεθοῦσε ἡ θέρμη τῆς νιότης, τώρα περίπου γεράσαμε πιά!». Σβήσανε τὰ φῶτα. Κι ἀνάψανε σὲ λίγο χαρούμενα. Πάταγος καὶ φωνές καὶ τραγούδια καὶ γέλια.

Ἄς ὑποθέσουμε, πὼς ἀνάμεσα σὲ κείνη τὴ σύναξη ἔλαχε τότε κ' ἓνας λογάς, ποὺ ἀγαποῦσε τὶς φανταχτερές φλυαρίες. Σήκωσε τὸ ποτήρι καί, πρὶν τὸ φέρε στὰ χεῖλη του, ἀποφάσισε νὰ κάμει μιὰ σύντομη πρόταση: «Κυρίες καὶ κύριοι, ἄς πιούμε στὴν ὑγεία τοῦ αἰῶνα ποὺ ἔρχεται, τοῦ μεγάλου αἰῶνα! Ἄς πιούμε στὴν ὑγεία τῆς Ἐπιστήμης, ποὺ θ' ἀλαφρώσει τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ θὰ σκοτώσει τὴν ἀρρώστια καὶ τὰ γεράματα, ποὺ θὰ πολεμήσει τὸ θάνατο τῆς Μηχανῆς, ποὺ θὰ λευτερώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν παιδεμὸ τοῦ κορμιοῦ καὶ θὰ τοῦ προσφέρει τὴν ἀνεση τῆς Κοινωνικῆς Πρόνοιας, ποὺ θὰ φροντίσει γιὰ τὸν ἀπόκληρο τῆς τύχης.» Ἄς πιούμε στὴν ὑγεία τῆς Εἰρήνης, ποὺ θὰ βασιλέψει παντοῦ! Ἄς πιούμε, τέλος, καὶ στὴν ὑγεία μας!». Χειροκροτήματα καὶ γέλια καὶ «ζήτω του». Καὶ στρωθήκανε στὰ τραπέζια ὀλόγυρα νὰ παίξουν χαρτιά. Τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα εἶταν τοῦτο: «ἂν τραβοῦν στὸ πεντάρι!».

Πρωτοχρονιά τοῦ 1901. Χορεύανε βάλς καὶ συζητούσαν, ἂν τραβοῦν στὸ πεντάρι. Ἄλλωστε, οἱ Μπόερς βρισκόντουσαν πολὺ μακριά. Καὶ κείνος ὁ «γερο - Κροῦγερ», ποὺ τὸν ἀθανάτισε κάποιος καὶ σὲ μᾶς ἔδω, στὴν Ἀθήνα, στὴν ὁδὸ Ἀκαδημίας: «Οἶνοπωλεῖον ὁ γέρων Κροῦγερ». Παιδιὶ ἀκόμα περνούσα καὶ κοίταζα, χρόνια καὶ χρόνια, τ'

ὄνομα κείνο καὶ ξαφνιαζόμουν: Τί παραμῦθι, τί ὄνομα μαγικό! Ἰσαμε ποὺ ἔμαθα πιά τὴν ἱστορία καὶ μονομιᾶς διαλύθηκε ἡ μαγεία. Τελοσπάντων! Τὸ βάλς ποὺ χορεύανε, ὁ μπακαράς, ἡ Βικτωρία, οἱ Μπόερς—κ' ἓνα ὄνειρο εὐτυχίας!

Ὁ πρόγονος στάθηκε σὲ κατώφλι τοῦ πρώτου μισοῦ καὶ συλλογίστηκε: «Τί κρίμα ποὺ δὲ θὰ προφτάσω! Βέβαια, θὰ νικηθοῦν οἱ ἀρρώστιες, θὰ νικηθοῦν τὰ γεράματα, μὰ ὁ θάνατος; Σὰ δύσκολο εἶναι νὰ νικηθεῖ! Τί κρίμα ποὺ δὲ θὰ προφτάσω! Αὐτὸν τὸν παράδεισο, αὐτὸν τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, νὰ στρίβεις ἓνα κουμπὶ καὶ νάχεις στὴ διάθεσή σου τὰ πάντα! Λίγο νὰ δουλεύεις καὶ πολὺ ν' ἀναπαύεσαι! Νὰ πηγαίνεις ἀπὸ τόπο σὲ τόπο μὲ ἀσφάλεια κι ἀνεση καὶ ταχύτητα! Νάχεις νὰ κάμεις μ' ἀνοιχτόμυαλους καὶ πολιτισμένους ἀνθρώπους! Τί κρίμα ποὺ δὲ θὰ προφτάσω! Στὸ κάτω κάτω νὰ καταργηθοῦν, ἐπιτέλους, κι αὐτοὶ οἱ φραμπαλάδες καὶ τὰ τουρνούρια κ' οἱ μπανέλες κ' οἱ μεγάλες οὐρές, ποὺ σαρώνουν τοὺς δρόμους, κ' οἱ στηθόδεσμοι ποὺ σφίγγονται μὲ παλαμάρια, τόσοι μπελάδες!».

Πρωτοχρονιά τοῦ 1951, πρώτη στιγμή τοῦ ἄλλου μισοῦ. Ἐνας ἄνθρωπος ἄλλος, ὄριμος καὶ τοῦτος σὲ χρόνια καὶ πείρα, στέκεται σ' ἓνα κατώφλι παρόμοιο. Στέκεται καὶ δὲν τὸ μπορεῖ νὰ ξανοίξει τὴ ματιά του πρὸς τ' ἄγνωστο, μόνο συλλογιέται, μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο. Καὶ μῆτε εὐτυχίες ὄνειρεύεται πιά μῆτε σχέδια καταστρώνει. Ἀνάμεσ' ἀπὸ τὰ σκοτάδια τῆς πρώτης νύχτας ἀνεβαίνει μπροστά του, σὲ ὕψη ἀπρόσιτα, φάσμα τρομαχτικό, μὲ τὸ κορμὶ χυμένο στ' ἀτσάλι, μὲ τ' ἀκατοίκητα μάτια γεμάτα ζόφο, μὲ τὸ δέρμα στρωμένο φολίδες δαιμονικῆς, ὁ θεὸς τοῦ πολέμου. Ὅχι ὁ ἀρχαῖος ὁ Ἄρης, ὁ εἰδυλλιακός, ποὺ γυρόφερνε στὰ τείχη τῆς Τροίας γιὰ μιὰ γυναῖκα. Ὁ θεὸς ὁ νεότερος, ὁ θεὸς τῆς μηχανῆς, ὁ θεὸς τῆς ἐπιστήμης, ὁ θεὸς τῶν πολιτισμένων ἀνθρώπων. Ἀνεβαίνει μπροστά του φάσμα τρομαχτικό ντυμένο τὴν τρομαχτικὴ σιωπὴ του, τὸ αἶνιγμά του.

Εἶν' ἓνας Εὐρωπαῖος αὐτὸς ὁ ἐπίγονος, ποὺ δὲν τὴν καμαρώνει πιά τὴν Εὐρώπη του. Ἡ συνείδηση τῆς ἀσφάλειας ξέφτισε καὶ ξέπεσε μέσα του κι ἄλλο δὲν ἀπόμεινε παρὰ τὸ χάος κ' ἡ φρίκη τῆς ἀνασφάλειας. Καὶ

δὲν ἀνοίγει τὰ χεῖλη νὰ πεῖ «τοῦτο θὰ πράξω», γιατί δὲν ξεθαρρεύεται νὰ λογαριάσει, τί χρῶμα θάχει ἡ μέρα, ποῦ ἔρχεται. Σβήνουν τὰ φῶτα. Κι ἀνάβουν σὲ λίγο χαρούμενα, μόνο καὶ μόνο γιατί ὁ πρόγονος ἐξακολουθεῖ νὰ δυναστεύει τὸ κάθε μας φέροισιμο, ἡ συνήθεια. Μὰ τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι πιά, ἂν τραβοῦν στὸ πεντάρι. Τὸ πρόβλημα εἶναι, ἂν «θὰ πέσει ἢ δὲ θὰ πέσει». Κι ὁ καθένας τὸ ξέρει, πῶς μέσα σὲ τοῦτο τὸ μισό, μέσα σὲ τοῦτο τὸ ἄλλο μισό, κάποια μέρα «θὰ πέσει». Κ' ἔτσι, καθὼς τινάζει τὴ φορτωμένη μηλιὰ τὴν ἕσπαστη ὥρα τῆς συγκομιδῆς ὁ φιλόπονος κηπουρός, θὰ τινάξει τοὺς καρποὺς τοῦ ὀλέθρου ἀπάνου στὴ φλούδα τῆς γῆς τὸ πνεῦμα τὸ μιὰρὸ τοῦ κακοῦ. Κι ὅ,τι ἀπόμεινε ἀπὸ τὸ πρῶτο μισὸ θὰ τὸ ἀφανίσει τὸ δεῦτερο.

Μποροῦμε καὶ τώρα νὰ υποθέσουμε, πῶς ἀνάμεσα στὴ σύναξη τούτη, τῆς πρώτης στιγμῆς τοῦ 1951, λαχάινει καὶ πάλι ἕνας λογάς, ποῦ ναρκισσεύεται ξεστομίζοντας λαμπρὲς φλυαρίες. Καὶ σηκώνει τὸ ποτήρι του κι ἀποφασίζει, πρὶν τὸ φέρει στὰ χεῖλη του, νὰ κάμει μιὰ σύντομη πρόποση: «Κυρίες καὶ κύριοι, τὰ χρόνια ποῦ πέρασαν εἶταν γεμάτα πολέμους, καὶ μικροὺς καὶ μεγάλους. Οἱ ἄνθρωποι ὅλοι δοκίμασαν τὴν ἀπαρόμοιαστη φρίκη τῆς βαρβρότερης καταστροφῆς. Ἐλπίσανε στὴν Ἐπιστήμη καὶ κείνη φρόντισε νὰ γιατρέψει πολλές ἀρρώστιες, γιὰ νὰ τοὺς ἔχει γεροὺς τὴν ὥρα, ποῦ θ' ἀποφασίσει νὰ τοὺς σκοτώσει ὅλους μαζί. Ἐλπίσανε στὴ Μηχανὴ καὶ κείνη τοὺς ἔκαμε σκλάβους τῆς, ὁμοιώματα καταγέλαστα τῆς ἀνεγκέφαλης ὑπαρξῆς τῆς. Ἐλπίσανε στὴν Κοινωνικὴ Πρόνοια — καὶ νὰ ποῦ ὁ θρῆνος τῶν πεινασμένων, τῶν παιδεμένων, τῶν ὀρφανεμένων, τῶν καταδιωγμένων ἔγινε θάλασσα καὶ μᾶς περιζῶνει μὲ τὴ βαθύλαλη ἀνεμικὴ του ὀλοῦθε. Ἐλπίσανε στὴν Εἰρήνη καὶ κείνη κατάντησε ἡ μήτρα τῶν νέων πολέμων. Δὲ μᾶς ἀπομένει παρὰ νὰ πιοῦμε στὴν ὑγείᾳ μας καὶ μόνο!»

Πρωτοχρονιά τοῦ 1951. Χορεύουνε ράσμπα καὶ συζητοῦν, ἂν «θὰ πέσει ἢ δὲ θὰ πέσει». Ὁ ἐπίγονος στέκεται στὸ κατώφλι τοῦ ἄλλου μισοῦ καὶ συλλογιέται περίλυπος: «Τί κρίμα ποῦ τὰ πρόφτασα ὅλα! Ποῦ γεύτηκα τὶς ἀγωνίες τῶν δυὸ πολέμων, ποῦ γεύομαι τώρα προκαταβολικὰ τὴν ἀγωνία τοῦ τρίτου. Ποῦ εἶδα τὸν ἄνθρωπο νὰ κατανταίνει τὸ φτηνότερο πράμα σὲ τούτη τὴ γῆς, μιὰ σπαραγμένη συνείδηση, ἕνα πνεῦμα θολό, μιὰ αἴσθησι φλόγας καὶ λάσπης. Ποῦ εἶδα τὰ ὄνειρα, τὶς ἐλπίδες, τὶς προσδοκίες νὰ βρυκολακιάζουν σ' ἕνα χῶρο θανάτου. Τί κρίμα ποῦ τὰ πρόφτασα ὅλα! Τὴ δύναμη τοῦ κακοῦ νὰ ρημάζει τὶς πολιτείες καὶ τὶς ψυχές, νὰ σκοτώνει τὴν ὁμορφιά τῆς ζωῆς, νὰ κηλιδώνει τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, νὰ μεταμορφώνει τὶς ἔννοιες τὶς πιὸ ἀψηλές, τὶς πιὸ θαυμαστές σὲ προσωπίδες

τῆς θρασύτερης πανουργίας. Ὁ πολιτισμὸς τοῦ αἰῶνα μᾶς πρόσφερε τὴν ἀνεση καὶ μᾶς ἀφάνισε τὴν ἀνάπαυση. Κατάργησε τὴν ἀπόσταση καὶ μᾶς ἀπαγόρευσε τὴ μετακίνηση. Πλήθυνε τὰ βιβλία καὶ τὴ σκέψη τὴν αἰχμαλώτισε. Εἶμ' ἕνας ἄνθρωπος συντριμένος, ποῦ μόλις κατορθώνει νὰ περπατήσει μέσα στὴν καταχνιά τῆς ἀτελεύτητης ἀπειλῆς. Τί κρίμα ποῦ τὰ πρόφτασα ὅλα!»

Καὶ τώρα μποροῦμε νὰ υποθέσουμε, πῶς ἕνας ἄλλος ἐπίγονος, ἕνας ἀπὸ κείνους ποῦ θάρθουν ἀργότερα, μὲ τὴν καταλαγιασμένη πιά στὸ παράδοξό τους κορμὶ ραδιενέργεια, στέκεται στὸ κατώφλι τοῦ πρώτου πάλι μισοῦ. Ἀντικρῦζει τὸ δείχτη, ποῦ προχωρεῖ μ' ἐπισημότητα πρὸς τὸ πρῶτο λεπτὸ τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα. Πρωτοχρονιά τοῦ 2001. Ἡ νύχτα εἶναι καθάρια, τ' ἄστρα λάμπουν μὲ νεορομαντικὴ μαρμαρυγή. Τὸ σπῆτι τοῦ ἄλλου τούτου ἐπίγονου βρίσκεται κάπου ψηλά, σὲ ἀπόκρημνο βράχο. Ἀνοίγει τὸ παράθυρό του καὶ κοιτάζει τοὺς κάμπους, τὶς θάλασσες, τ' ἄλλα βουνά. Μιὰ πλάση καινούρια, παρθενικὴ ἀνασαίνει τὸν ἥσυχον ὕπνο τῆς μέσα στὴν ἀστρόφεγγη σιγαλιά. Στὸ πλάι του στέκονται συλλογισμένα δυὸ νέα παιδιά, τὰ παιδιά του. Ἀγόρι καὶ κορίτσι. Τεντώνει τὸ δάχτυλο καὶ τοὺς δείχνει κάποια σημάδια μέσα στὴ νύχτα. «Νά! Ἐκεῖνοι ἐκεῖ κάτου οἱ κατάμαυροι ὄγκοι εἶναι ὅ,τι ἔχει ἀπομείνει ἐδῶ περίγυρα ἀπὸ τὴν παλιὰ γεωγραφία τοῦ κόσμου. Ἀλλόκοτη εἶταν ἡ φυλὴ τῶν ἀνθρώπων, ποῦ ζήσανε τὸν περασμένον αἰῶνα ἀπάνου στὴ γῆς. Πολυμήχανοι καὶ πολυδύναμοι καὶ πολὺ ἀλαζονικοὶ κι ἄλλο δὲν ἀποζητούσαν παρὰ νὰ γίνουν εὐτυχισμένοι. Σήμερα κατάντησαν πιά μιὰ ἐποχὴ μακρινή, κι ἄς βρίσκονται ἀκόμα τόσο σιμὰ μας: οἱ ἄνθρωποι τοῦ νέου μύθου, τοῦ «μύθου τῆς εὐτυχίας», οἱ ἄνθρωποι τῆς νέας Ἀτλαντίδας, τῆς Ἀτλαντίδας, ποῦ νικήθηκε ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ δύναμή της, ποῦ αὐτοτιμωρήθηκε κ' ἔσβησε μέσα στὸ φόνο καὶ μέσα στὸ θρῆνο. Ἄλλοτε, εἶταν ἀλλιώτικη ἡ ὄψη τῆς γῆς. Μὰ τὰ βουνά κομματιάστηκαν, οἱ θάλασσες πέρασαν ἀνάμεσά τους καὶ γέμισαν τοὺς κάμπους, σμίξαν οἱ ἡπειροὶ καὶ πάλι ξεχώρισαν παίρνοντας σχήματα φανταστικά, μιὰ πλάση καινούρια ἄρχισε νὰ βλασταίνει ἀπὸ τὸν αἰῶνα τοῦ μίσους καὶ τοῦ θανάτου, ποῦ κάποτε κάποιοι τὸν λογάρισαν σὰν τὸν εὐτυχισμένο αἰῶνα, τὸν κορυφαῖο τοῦ πολιτισμοῦ. Ἄς κλείσουμε τὸ παράθυρο κι ἄς συλλογιστοῦμε, πῶς οἱ ἄνθρωποι κείνοι, κυνηγώντας μιὰ χίμαιρα, σκότωσαν τὶς μικρὲς εὐτυχίες, ποῦ εἶναι ὅλη ἡ εὐτυχία, σκότωσαν καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τους στὸ τέλος!»

Πρωτοχρονιά τοῦ 2001 σὲ μιὰν ἔρημη γῆς, σὲ μιὰ πλάση καινούρια. Οἱ πρώτες πολιτείες μόλις ποῦ ἀρχίζουν νὰ ριζώνουν στὰ κατατόπια τους, οἱ πολιτείες τῶν νέων

ἀνθρώπων, ποῦ θὰ κάμουν, μὲ τὴ σειρά τους καὶ κείνοι, τὰ ἴδια λάθη, ποῦ θὰ ξεγεννήσουν τίς ἴδιες ἐλπίδες.

Ἔνα παιγνίδι τῆς φαντασίας. Ἄς τὸ πιστέψουμε τέτιο. Κι ὡστόσο, τὸ καταφέραμε νὰ σταματήσουμε πιά μπροστὰ στὸν ὄρθιο τοῖχο, σ' ἕνα χῶρο χωρὶς προοπτικὴ, σ' ἕνα καιρὸ χωρὶς πρόβλεψη. Λησμονήσαμε, πόσο ἔξοχο εἶταν νὰ μπορεῖ νὰ σχεδιάζει ὁ ἄνθρωπος, νὰ μὴν ἀπαρνιέται τὴν αἰωνιότητά του. Σήμερα περπατοῦμε μετέωροι ἀπάνου στὸ τεντωμένο σκοινὶ τῆς ἀκροβασίας: κι ἂν ἔρθει ὁ πόλεμος; κι ἂν δὲν ἔρθει ὁ πόλεμος καὶ τούτη ἡ θανάσιμη ἀναμονὴ παραταθεῖ;

Ὅσο δὲν ξημερώνει μιὰ βέβαιη μέρα, ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ δὲ μπορεῖ ν' ἀνασάνει. Τῆς χρειάζεται τὸ διάστημα, μ' ὅποιο νόημα. Ἄλλοτε, πρὶν πλάσει τὸν κόσμον, πλανιόταν ἀπάνου ἀπὸ τὴν ἄβυσσον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Σήμερα, πρὶν καταστρέψει τὸν κόσμον, πλανιέται ἀπάνου ἀπὸ τὴν ἄβυσσον τὸ πνεῦμα

τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ γεύση μας εἶναι μιὰ γεύση φθορᾶς. Ἔνας θάνατος καθημερινός, μιὰ ἔγνια ἀκοίμητη, χωρὶς μεγαλεῖο. Μιλοῦμε συχνὰ γιὰ τὴ συνείδηση τῆς ματαιότη-
τας, ποῦ μᾶς ἐπιτρέπει τὴν ἡδονικὴ ἀνάγκη τῆς ἔντασης. Μά, φυσικά, δὲν ἐννοοῦμε μιὰ ματαιότητα σὰν καὶ τούτη, προσφερμένη σὲ δόσεις τεράστιες μέσα σὲ εἰκοσιτέσσερις ὥ-
ρες, αὐτὲς τίς εἰκοσιτέσσερις ὥρες, ποῦ τίς ζοῦμε ξεκομμένες καὶ στεγανές, ἀνάμεσα στὸ χτέσ καὶ στὸ αὔριο. Δὲν ἐννοοῦμε μιὰ μα-
ταιότητα χωρὶς μεταφυσικὴ καὶ χωρὶς λυρι-
κὴ ἀγωνία, τὴ ματαιότητα τοῦ ἀπελπισμέ-
νου ζώου.

Στεκόμαστε στὸ κατώφλι τοῦ ἄλλου μι-
σοῦ καὶ δὲ μποροῦμε νὰ προσδοκήσουμε τί-
ποτα. Μονάχα νὰ εὐχηθοῦμε μποροῦμε. Καὶ
δυὸ λέξεις μονάχα νὰ πούμε: «Θλίψις πνεύ-
ματος». Ναι, ἕνα πνεῦμα περίλυπο μόλις
ποῦ κατορθώνει ν' ἀναδέψει τ' ἀπαυδημένα
φτερά του μέσα στὴ νύχτα τῆς Πρωτοχρο-
νιάς τοῦ 1951.

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

